

FOLKETINGET

Høring om transnationale adoptioner

Socialudvalget

Onsdag den 3. april 2024, kl. 12.00-14.00, Landstingssalen

FOLKETINGET

Marya Akhtar

Juridisk chef, Institut for Menneskerettigheder

Høring om transnationale adoptioner
Socialudvalget

THE DANISH
INSTITUTE FOR
HUMAN RIGHTS

STATENS ANSVAR FOR INTERNATIONALE ADOPTIONER

Marya Akhtar, juridisk chef

INTERNATIONALE ADOPTIONER I ET MENNESKERETLIGT LYS

- Ulovlige adoptioner kan indebære uretmæssig adskillelse mellem adopterede og deres biologiske forældre og afskære adopterede personer fra kontakt med deres biologiske familie.
- Der kan være tale om menneskeretlige overtrædelser med alvorlige konsekvenser for de adopteredes familieliv, trivsel og identitet.

BEHOV FOR JURIDISK UDREDNING

- Der er tale om potentielle grove krænkelse af menneskeretten over for en gruppe, der på tidspunktet for adoptionen har været sårbare og udsatte, og hvor en sag kan være svær at belyse for den enkelte.
- I det lys bør der gennemføres en uvildig juridisk udredning, der tager stilling til, om den danske stat har krænket menneskerettighederne i forbindelse med internationale adoptioner.

BEHOV FOR AT ÆNDRE FORÆLDELSESREGLERNE

- Forældelsesregler afskærer ikke en undersøgelse af, om menneskerettighederne er krænket.
- Forældelsesregler kan dog være til hinder for, at de adopterede kan få en økonomisk godtgørelse.
- Af retssikkerhedsmæssige hensyn bør man ændre forældelsesreglerne, så sager om grove og systematiske krænkelser af børns rettigheder ikke forældes.

TAK

FOLKETINGET

Yong Sun Gullach

Forkvinde, Adoptionspolitisk Forum

Høring om transnationale adoptioner
Socialudvalget

ADOPTIONSPOLITISK FORUM

Baggrund for adoptionssystemet i Danmark

- Hvordan opstår transnational adoption som vi kender det i dag
- De mange skandaler
- Usund organisering og persongalleri
- Manglende politisk ansvar

Adoptionssystemet som vi kender det i dag

- Fra 1837 og frem i til starten af 1900 tallet havde private foreninger formidlingen af børn ud i familier "Foreningen af 1837 til forsømte Børns Frelse" havde forsømte og forbryderiske børn som målgruppe, "Langelands Forening for Plejebørn af 1867" gik til kamp mod "åndelig armod". "Fødsels- og Plejestiftelsen" og Københavns fattigvæsen havde egne anbringelses- og tilsynssystemer med børn, som kom i deres varetægt uden offentlig kontrol.
- Formidlingssystemet/Mellemmandsloven: I 1914 gav C.Th. Zahle Justitsministeriet autorisation til formidling af plejeanbringelse eller adoption. Formidlere fik pligt til dokumentation. Der blev også ført kontrol med indtægter af tjenesterne. Som formidlere var præster, læger, sagførere og plejehjemsforeninger. Ca 38 plejehjemsforeninger fik statsautorisation.
- Mødrehjælpsloven i 1939 gav den private organisation Mødrehjælpen (fra 1932) ret til at assistere med adoptioner. Fra 1950 havde de et centralt kontor, hvor de formidlende internationale adoptioner, som stopper i 76
- Organisationerne: i 50 og 60'erne kom ca. 3000 afrotyske børn til landet. Strukturen var den samme som i 1800 tallet – nogle få velmenende personer – mest kendt var Tytte Botfeldt, som agerede selvstændigt og ulovligt for at skaffe børn til adoption gennem private foreninger som Foreningen Glemte Børn, Guldbergplanen og Plejehjemsforeningen. Disse senere fik formidlings tilladelse.
- Betænkning 1054 fra 1985 stadfæster at adoption ikke handler om at finde forældre til forældreløse børn, men børn til barnløse

Adoptionssystemet som vi kender det i dag

- Opstår fra private adoptioner med en mangelfuld regulering og store problematikker herunder adoptioner mod betaling. Dvs den monetære problematik i adoption var og er en kendt problemstilling
- Mangelfuld inkonsekvent regulering samt manglende konsekvens for lovbrud
- Mellemmandsloven
- Første adoptionslov i 1923 i Danmark
- Fundamentet for børnevelfærd og børnepolitik bliver at adoption kan kun gives såfremt det er til barnets tarv - hvad betyder det i praksis?
- International adoption opstår på baggrund af erfaringen med private adoptioner - igen med meget få konsekvenser
- Adoption den dag i dag betragtes som et privat område - hvor staten har en understøttende rolle til at hjælpe adoptionens gennemførsel, hvor staten ikke vil fremme eller hæmme adoption men sørge for den er reguleret og i overensstemmelse med barnets tarv
- Kasper Eriksens phd: Grundproblematikken er, at der foretages regulering via formidling - men fordi der ikke er nogen konsekvenser, hvordan kan staten så regulere (der findes kun 1 sag hvor et barn er sendt tilbage i en ulovlig adoption)
- Adoptioner søges reguleret gennem formelle formidlingsorganisationer, men da disse består af organisationer der tidligere uden konsekvens har gennemført adoptioner på ulovlig bases opstår et misforhold mellem lovgivning og praksis

Løbende skandaler

1914 Mellemmandsloven indføres, i et forsøg på at kontrollere nationale adoptioner
1950-1970 Tytte Botfeld overtræder Mellemmandsloven uden konsekvenser ved at formidle de såkaldte afrotyske børn gennem "Guldberg-planen" og hendes hjem bliver kaldt "Den hemmelige adoptionscentral"
1960 og 1962: Justitministeriet sender 2 advarsler uden at der falder en konsekvens
1967: Tytte Botfeldt træder ind i Terres des Hommes
1969: Glemte Børn splittes i 2 - Glemte Børn med Tytte Botfeldt og AC Børnehjælp med Kai Aaen
1972: Statsforvaltningen bevilger adoptioner med nu 3 private organisationer som formidlere
1977 Terres de Hommes i Danmark får en påtale for at forsøge ulovligt at formidle børn fra Sri Lanka
1992 Advoka afsløres i adoptionshandel i Peru
1999 Danske adoptionsbureauers indiske samarbejdspartner afsløres i at have købt børn af fattige indiske stammekvinder
1999 Terre Des Homme nedlægges i Danmark
2000-2003 Midlertidigt stop for adoption fra Vietnam med mistanke om handel med op til 200 børn
2004 Børnetraffickingring på Madagaskar afsløres
2004 Tjekkiet afsløres i børnehandel
2007 Bulgarien afsløres i børnehandel i forbindelse med adoptioner
2007 Nepal suspenderede adoptioner grundet skandaler om korruption
2007 Rolie Post udgiver Rumänien for Export only, der afdækker børnehandel i Rumænien
2007 Indien rammes af adoptionsskandaler via AC Børnehjælp
2006 Børnehandlere identificeres i Peru
2009 De første afsløringer om Kinas salg af piger kommer
2009 16 dømmes for handel med børn i Vietnam
2011 Salg af børn i sydafrika afsløres
2011 Danmark ratificerer den private Haagerkonvention
2012: Katrine Kjær laver "Adoptionens Pris" om Masho og Roba fra Etiopien der adopteres
2013 Columbia rammes af adoptionsskandaler

2013 Bogen "Børneimporten" kommer
2014: Adoptioner fra Nigeria lukkes
2014: Børnehjemmet Shejar Chaya i Indien afsløres i handel med børn
2015: Kenya undersøges for salg med børn efter 4 personer kræver deres børn tilbage
2015: Politiken følger Amy fra Etiopien, der anbringes uden for sin adoptivfamilie
2015: Adoptionens slagmarker af Dorrit Seitz udkommer
2016: Senegal suspenderer international adoption
2017 Danmark undersøger handel med børn fra Sri Lanka
2018 Etiopien lukker for adoptioner
2018 Chile nedsætter en kommission for undersøgelse af adoptioner.
2020 Filippinerne undersøges for børnehandel i adoption
2020 Holland trækker en adoption fra Sydafrika efter det afsløres af faderen ikke har godkendt adoptionen
2021 Hollands stopper al transnational adoption
2021 Danmark undersøger adoptionerne fra Chile
2022 Frankrig igangsætter en uvildig undersøgelse af adoptionsområdet
2022 Schweiz igangsætter en uvildig undersøgelse af adoptionsområdet
2022 Sverige igangsætter en uvildig undersøgelse af adoptionsområdet
2023 Norge igangsætter en uvildig undersøgelse af adoptionsområdet
2023 Belgien igangsætter en uvildig undersøgelse på adoptionsområdet
2023 DKRG kortlægger ulovligheder i Sydkorea
2023 Københavns universitet ved Professor Eva Hoffmann forsker i, hvordan børn bliver gjort adopterbare ved hjælp af forfalskninger af sundhedsjournaler godkendt af de danske myndigheder
2024 DR afslører at indiske børn er blevet franarret deres familier
2024 Tidligere ansat i Ankestyrelsen påpeger myndighedernes svigt

Et usundt persongalleri

1950-1970 Tytte Botfeld overtræder mellemmandsloven uden konsekvenser ved at formidle de såkaldte afrotyske børn gennem "Guldberg-planen" og hendes hjem bliver kaldt "Den hemmelige adoptionscentral"

1960 og 1962: Justistministeriet sender 2 advarsler uden at der falder en konsekvens

1966 Cai Holt formand for Glemte Børn bliver en del af Udvalget for formalisering af udenlandsk adoption

1967: Tytte Botfeldt træder ind i Terres des Hommes

1969: Glemte Børn splittes i 2 med hovedpersoner som Tytte Botfeldt og Kai Aaen

1975 Kai Aaens fraktion bliver til AC Børnehjælp

1975 Den oprindelige foreningen Glemte Børn bliver til DanAdopt

1975 Terre des Hommes ved kontorchef Walter Schneider bliver anmeldt for uagtsomt manddrab i forbindelse med en transport af sydkoreanske børn.

1975 Terre des Hommes ved Walter Schneider og Tytte Botfeldt bliver anmeldt for overtrædelse af straffeloven i forbindelse med læge Eva Grauengaard

1977 De formidlende organisationer bliver sat til at udforme fremtidens formidling under Justitsministeriet

2002-2013 En arbejds-adoptionsgruppe bestående af Civilretsdirektoratet - senere Ankestyrelsen, de adoptionsformidlende bureauer og interesseorganisationen Adoption og Samfund sætter sig tungt på alle adoptionsrelaterede spørgsmål

2015 - de samme bestyrelsesmedlemmer og ansatte fra DanAdopt og AC Børnehjælp, der er ansvarlig for de to bureauer uredelighed, sætter sig i DIAs bestyrelse - mange er gengangere fra Adoptions og Samfund og mange har cirkuleret rundt i forskellige nordiske og internationale adoptionsråd og i politiske partier

2015 - ledelsen i DIA ved opstart besættes alene af tidligere ansatte i Ankestyrelsen, der bla. før har ført tilsyn

Manglende rettidig handling fra de siddende socialministre

1960 og 1962: Justitsministeriet sender 2 advarsler til Tytte Botfeldt uden at der falder en konsekvens

1976 Danmark lægge diplomatisk pres på Sydkorea for at fortsætte adoption til Danmark og omgå restriktioner på antallet af børn, der måtte afsendes

1977 Justitsministeriet overvåger alle Tytte Botfeldts korrespondancer i en årrække efter gentagende gange at have konstateret, at Tytte Botfeldt og Terre des Hommes overtræder gældende lovgivning. Der bliver ikke grebet ind.

1980-2001 Utallige henvendelser fra førstefamilier rundt omkring i verden, der leder efter deres børn, rettet mod formidlere, myndigheder og politikere, inklusive informationer om uretmæssige procedurer, hvormed børnene er frigivet til adoption. Der kommer ingen reaktioner fra de danske myndigheder.

1970 -2014 Den tilsynsførende myndighed og de formidlende organisationer tager på fælles få tilsynsrejser med brug af de formidlende organisationers tolke og ikke egne.

2002 og frem bruges de adoptionsformidlende organisationer og Adoptions og Samfund (Adoptanternes interesseorganisation) som eksperter og rådgivere til den instans, der skal føre tilsyn med dem

Gennem 40 år er der lavet 4 betænkninger af adoptionsudvalget under Justitsministeriet. Umiddelbart de eneste forsøg på tilsyn. 4 tilsynslignende foranstaltninger på 40 år med hovedfokus på adoptanternes godkendelsesprocedurer

2010 Ved tilsynsrejse til Sydkorea bliver det hedengangne adoptionsnævn gjort opmærksom på, at processen for mødres afgivelse af samtykke til adoption er "svag", som det er beskrevet i rejserapporten. Der foretages ingen opfølgninger og adoption fra Sydkorea fortsætter

2015 reviderede man dansk adoptionslovgivning men manglede viljen til at tage fat om de konkrete problemstillinger. APF påpeger i forbindelse med revidering af adoptionslovgivningen følgende problemer:

- Tillidsprincippet ved tilsyn - der desuden bør adskilles og ikke foretages med de formidlende bureauer
- Fortsættelse af lukkede juridiske adoptioner
- Fortsættelse af juridisk reference i adoptionslovgivningen til den private Haagerkonventionen i stedet for FNs Børnekonvention:
  1. Hos FNB kommer pleje, national adoption og anden passende pleje før Transnational adoption. versus Haager er det kun national adoption.
  2. FNB: art 7,1: "Barnet skal registreres umiddelbart efter fødslen og skal fra fødslen have ret til et navn, ret til at opnå et statsborgerskab og, så vidt muligt, ret til at kende og blive passet af sine forældre." versus Haagers "erkender, at international adoption kan frembyde fordelene af en varig familie til et barn, til hvem der ikke kan findes en egnet familie i dets oprindelsesstat"
  3. FNB krav om bevarelse af identitet: "Deltagerstaterne påtager sig at respektere barnets ret til at bevare sin identitet, herunder statsborgerskab, navn og familieforhold, som anerkendt af loven og uden ulovlig indblanding." Dette er en af de mest adskillende principper: dvs. barnet har ikke en indlejret ret, men er underlagt forældres bestemmelser i Haagerkonventionen herunder kan forældre samtykke til adoption.

2017 - køb af barn i Polen får ingen konsekvenser - heller ikke lovgivningsmæssigt. Det private adoptionsområde er generelt stadig helt ureguleret

2021 - 5 undersøgelser fra Ankestyrelsen der viser ulovligheder på alle 5 områder ændrer ikke adoptionslovgivningen eller praksis

Problematikkerne i dag

- Adoptionsproblemerne italesættes som fortidige, men problemet er nu, fordi principper er stadig regulering gennem formidling
- Det italesættes at området er gennemreguleret - det er det ikke bl.a. grundet tillidsprincippet og slækkelse af adskillelse mellem velgørenhedsarbejde og adoption
  - så ingen adoptioner foretaget igår eller imorgen er sikret mod ulovligheder
- Der formidles børn fra kendte diktaturstater, der på alle andre områder kritiseres for brud på menneskerettighederne f.eks. Filippinerne
- Der er stadig ikke styr på private adoptioner, privat brug af udenlandske ruge- og donorfaciliteter etc.
- Der er reelt ingen præcedens for at være konsekvent eller sikre juridiske sanktioner på adoptionsområdet
- I fortsætter med at bruge og ansætte det samme persongalleri som eksperter og rådgivere - på trods af de sidder og har siddet ulovligheder overhørigt, nu bare i en potentiel PAS ordning
- Det er ingen ændringer eller proceskonsekvenser når formidlende adoptionsbureauer lukker og åbner for lande alt efter hvilken vej skandalen peger
- Der bliver ikke taget politisk ansvar

Adoptionspolitisk Forum

info@adoptionspolitik.org

www.adoptionspolitiskforum.org